

Sygn. akt II CSK 543/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa D.S.
przeciwko B.K. - P. i T. Ż.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 lutego 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 8 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanych na rzecz powódki kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 14 maja 2015 r., którym została zasądzona od nich rzecz powódki kwota 185 790,89 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 marca 2012 r. tytułem zapłaty za wykonane na nieruchomości pozwanych prace ziemne.

Pozwani w skardze kasacyjnej powołali obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazali przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego

zagadnienia prawnego połączyli z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytanie czy strony umowy mogą ukształtować umownie stosunek prawny w ten sposób, że świadczenie przyjmującego zamówienie zostanie wykonane bez zachowania wymagań przewidzianych w przepisach prawo budowlane, jak też czy za wykonanie świadczenia w sposób sprzeczny z tą ustawą wykonawca może domagać się wynagrodzenia od zamawiającego. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazuje, zdaniem skarżących, brak należytych wniosków ze strony Sądu Apelacyjnego, w odniesieniu do określenia skutków wykonania przez powódkę prac jako „samowoli” budowlanej. Świadczy to o naruszeniu przepisów prawa materialnego wyszczególnionych w podstawie skargi kasacyjnej, co jest zauważalne *prima facie*. Rażące naruszenie prawa polegało na niedochowaniu obowiązku zgłoszenia organowi administracji publicznej o zamiarze podjęcia prac ziemnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym,

stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wskazanie przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia istotnego zagadnienia prawnego, z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazaniem, że jest ono nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych, podobnych spraw. Do Sądu Najwyższego należy ocena, czy twierdzenie skarżącego obejmuje takie właśnie zagadnienie i czy jest ono na tyle istotne, że skarga wymaga rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.).

Sformułowane przez skarżących wątpliwości nie odpowiadają założeniom przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Założenie o nieważności umowy zawartej przez strony zostało oparte na twierdzeniu, że istniał obowiązek zawiadomienia organu administracji publicznej o zamiarze wykonania robót ziemnych, polegających między innymi na utwardzeniu terenu działki, chociaż wystąpienia takiego skutku skarżący nie połączyli z uregulowaniem określającym następstwa tego zaniechania. Niedopełnienie powinności zawiadomienia nie jest jednak jednoznaczne z niewykonaniem prac i brakiem obowiązku zapłaty, który wynika z nawiązanego przez strony stosunku prawnego.

Ugruntowane zostało w orzecznictwie jednolite zapatrywanie przyjmujące, że dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest podanie przez skarżącego, drogą odrębnego wywodu, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty

oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Na takie rozumienie powołanej przesłanki nie wskazuje wnioski skarżących. Analiza jego uzasadnienia, na tle podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego postanowienia, nie usprawiedliwia oceny, iż kwestionowane orzeczenie stanowi konsekwencję jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa, które współkształtowały jego treść. Przedstawione przez skarżących zastrzeżenia nie dają podstaw do uznania, że dokonana przez Sąd drugiej instancji wykładnia prawa przekroczyła granice przyznanej sądom swobody orzeczniczej, czy też doprowadziła do zastosowania nieobowiązujących przepisów.

Nie doszło do nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ k.p.c.

jw

I.n